

CIVILINĖS SAUGOS UŽDAVINIŲ VYKDYMO ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖJE 2023 METAIS ANALIZĖ

1. Įvadinė dalis

Civilinės saugos (toliau – CS) uždavinių vykdymo Šiaulių miesto savivaldybėje 2023 m. parengta vadovaujantis Duomenų, reikalingų CS uždaviniams vykdyti savivaldybės administracijoje, kaupimo, tvarkymo ir teikimo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) tvarkos aprašu, patvirtintu PAGD direktoriaus 2010-09-16 įsakymu Nr. 1-266 (2016-07-21 įsakymo Nr. 1-239 redakcija), Savivaldybės administracijos direktoriaus (toliau – SAD) 2023-01-26 įsakymu A-147 patvirtintu Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 metų veiklos priemonių planu ir teisės aktais CS srityje, kuriais vadovautasi įgyvendinant šiame plane numatytas prevencijos priemones.

2. Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padariniai:

2.1. 2023 m. Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje buvo fiksuoti 6 ekstremalieji įvykiai (toliau – EĮ):

4 EĮ dėl grasinimų įvykdyti teroro aktą, planas „Skydas“ įvestas nebuvo. Patikrinus teritorijas jokių įtartinų ar sprogstamųjų medžiagų rasta nebuvo.

2 EĮ dėl rastų I-jo ir II-jo pasaulinio karo sprogmenų (artilėrijos sviediniai, sprogmenys, minosvaidžio minos), dėl vieno iš jų Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas įvedė planą „Skydas“. Teritorija buvo saugoma iki kol atvyko „Aras“ pareigūnai ir išsivežė artilėrijos sviedinį su sprogdikliais sunaikinti.

2022 m. Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje buvo fiksuota: 10 EĮ bei 1 valstybės lygio ekstremalioji situacija (toliau – ES): 9 EĮ dėl rastų I-jo ir II-jo pasaulinio karo sprogmenų (artilėrijos sviediniai, sprogmenys, minosvaidžio minos) ir 1 gresiantis EĮ kilo dėl cheminės taršos.

2.2. 2023 m. Savivaldybės teritorijoje gyventojai nebuvo evakuoti.

2.3. EĮ kriterijai nustatyti pagal Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašą, patvirtintą LR Vyriausybės 2022-12-29 nutarimu Nr. 1317.

3. Savivaldybės ekstremaliųjų operacijų centro veikla.

3.1. Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) sudėtis patvirtinta 2023-07-05 mero potvarkiu Nr. M-558, patikslinta 2023-08-30 mero potvarkiu Nr. M-800 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023-07-05 potvarkio Nr. M-558 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudarymo“ pakeitimo. ESOC sudarytas iš 36 narių, iš kurių 28 yra baigę CS mokymus.

3.2. 2023 m. ESOC aktyvintas tris kartus:

3.2.1. 2023-07-05 dėl paramos daugiabučio namo savininkų bendrijai Aido g. 37 suteikimo gaisro padariniams likviduoti;

3.2.2. 2023-08-23 dėl Šiaulių miesto savivaldybės civilinės saugos kompleksinių pratybų (Savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-07-05 įsakymas Nr. A-899 „Dėl pasirengimo ir dalyvavimo savivaldybės lygio ir Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato organizuojamose institucinėse civilinės saugos pratybose“ su visais pakeitimais) integruotų į platesnio mąsto policijos pratybas dėl teroro akto;

3.2.3. 2023-11-28 dėl Šiaulių miesto savivaldybės, kitų įstaigų ir ūkio subjektų pasirengimo ir reagavimo į melagingus pranešimus apie galimus sprogmenis; būtinybės atnaujinti ekstremaliuosius situacijų valdymo planus, ypatingą dėmesį skiriant veiksmų algoritmui gavus pranešimus apie galimus sprogmenis ir kitus įvykius susijusius su teroristine veikla įvertinimo.

3.3. ESOC narių darbo vietos numatytos Savivaldybės tarybos posėdžių salėje Nr. 116, Šiaulių miesto savivaldybės, Vasario 16-osios g. 62, Šiauliuose. Patalpose ESOC veiklai vykdyti pritaikytos 32 darbo vietos: kompiuterizuotos, veikia internetinis ryšys, nariai aprūpinti nešiojamais kompiuteriais, išmaniaisiais telefonais, gali būti daromi veiklos įrašai, dokumentų, pasitarimų demonstravimas ir kt.

SAD 2022-09-08 įsakymu Nr. A-1583 „Dėl slėptuvės įrengimo darbo grupės sudarymo“ pradėtas buvusios slėptuvės, esančios adresu Dvaro g. 78 (toliau – Slėptuvė), patalpų pritaikymo ESOC narių nenutrūkstamai veiklai organizuoti EĮ, ES metu, numatant darbo, pasitarimų kabinetus, poilsio vietas ir kitas veiklai būtinas patalpas, priemones, telekomunikacijų ryšį, procesas.

2023 m. įvyko du Slėptuvės įrengimo darbo grupės posėdžiai, kurių metu pristatytas ir aptartas Slėptuvės rekonstrukcijos ir / ar kapitalinio remonto darbų techninės specifikacijos projektas. Aptartas Slėptuvės paprastojo remonto projektas. Suorganizuotas Slėptuvės rekonstrukcijos ir / ar kapitalinio remonto projektuotojo parinkimo konkursas, kurio laimėtojas UAB „A-Z Projektai“. Sudaryta pirkimo sutartis Nr. CPO254819 dėl Slėptuvės rekonstrukcijos ir/ ar kapitalinio remonto techninio darbo projekto parengimo. 2023-09-27 iš UAB „A-Z Projektai“ gautas raštas, kuriame tiekėjas siūlo stabdyti sutartį iki laikotarpio kol bus aiškus teisinis reglamentavimas dėl Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos rengiamų slėptuvių įrengimo reikalavimų. Laukiama galutinio teisinio reglamentavimo, kad būtų galima tęsti planavimo darbus.

ESOC veikla reglamentuojama Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo, darbo organizavimo, sušaukimo tvarkos, uždavinių ir funkcijų tvarkos apraše, patvirtintame LR Vyriausybės 2022-12-29 nutarimu Nr. 1317, ir Šiaulių miesto ESOC nuostatuose, patvirtintuose mero 2023-06-29 potvarkiu Nr. M-524.

4. Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė, ekstremaliųjų situacijų valdymo ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planai:

4.1. PAGD direktoriaus 2011-06-02 įsakymu Nr. 1-189 patvirtintose Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės rekomendacijose nustatyta, kad „rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus“. Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė buvo atnaujinta rengiant Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą (toliau – ESVP). 2021 m. parengta ir su atitinkamomis institucijomis suderinta Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė buvo patvirtinta SAD 2021-12-08 įsakymu Nr. A-1982 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“.

Atlikus Rizikos analizę nustatyta, kad Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje iš 25-ių nagrinėjamų pavojų labiausiai nepriimtina riziką turi šeši iš jų: 2 labai didelės rizikos (toliau – LDR) lygio pavojai – „Žmonių ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų pasireiškimas ir (ar) pavojingų užkrečiamųjų ligų išplitimas (epidemijos ir (ar) pandemijos); pastatų ir statinių gaisrai; 4 didelės rizikos (toliau – DR) lygio pavojai – „Gaisrai atvirose savivaldybės teritorijose (didesnio masto gaisrai); Stichiniai meteorologiniai reiškiniai (maksimalus vėjo greitis, smarkus lietus, kruša, smarkus snygis, pūga, lijdendra, smarkus sudėtinis apšalas, speigas, tirštas rūkas, kaitra); Radioaktyvus aplinkos užteršimas; Pavojingi radiniai“, nustatyti 18 vidutinės rizikos (toliau – VR) lygio 1 priimtinos rizikos lygio pavojai.

4.2. 2023 m. įgyvendinta SAD 2023-01-26 įsakymu Nr. A-147 patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 metų veiklos priemonių plano (SAD 2023-03-06 įsakymo Nr. A-359 pakeitimas) 1.3 papunktyje numatyta priemonė „Peržiūrėti ir pagal poreikį patikslinti Savivaldybės ES valdymo planą“.

SAD 2021-12-08 įsakymu Nr. A-1982 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“ patvirtintas ESVP 2023 m. tikslintas 16 kartų.

Apie visus ESVP patikslinimus, papildymus raštais informuota PAGD prie VRM Šiaulių PGV.

4.3. Šiaulių miesto savivaldybės 2021–2023 metų ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas (toliau – ESPPP), patvirtintas SAD 2021-01-29 įsakymu Nr. A-98 (SAD 2022-02-02 įsakymo Nr. A-159 redakcija). 2022 m. ESPPP redaguotas atsižvelgus į ESVP, patvirtintame SAD 2021-12-08 įsakymu Nr. A-1982, nustatytus LDR, DR, VR pavojus ES susidaryti. ESPPP naujoje redakcijoje numatytos šių pavojų prevencijos priemonės.

ESPPP parengtas vadovaujantis LR Vyriausybės 2010-07-14 nutarimu Nr. 1028 (2017-04-12 nutarimo Nr. 270 redakcija) patvirtintu ES prevencijos vykdymo tvarkos aprašu, plane yra nurodyti tikslai, prevencijos priemonės jiems pasiekti, atsakingieji vykdytojai, įgyvendinimo terminai, nustatyti vertinimo kriterijai ir jų reikšmės, pagal kuriuos įvertinamas tikslų įgyvendinimas, ESPPP numatytos prevencijos priemonės atitinka Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizėje nustatytus galimus pavojus ir rizikas.

4.4. Vadovaujantis 2021–2023 ESPP planu, SAD 2023-01-26 įsakymu Nr. A-147 patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 metų veiklos priemonių planas (SAD 2023-03-06 įsakymo Nr. A-359 pakeitimas).

4.5. Savivaldybės administracijos interneto svetainės skyriuje „Civilinė sauga ir mobilizacija“, „Ekstremaliųjų situacijų valdymas“ skelbiami planai:

ESVP;

Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių 2021–2023 m. planas;

Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 metų veiklos priemonių planas.

4.6. Savivaldybės 2021–2023 m. ESPPP planuotos tęstinės (įgyvendinamos kiekvienais metais) prevencijos priemonės: 2023 m. iš 30 planuotų tęstinių priemonių įgyvendintos 28 priemonės. 2023 m. planuotos 24 netęstinės (įgyvendinamų einamaisiais metais) priemonės, įgyvendinta 31 netęstinė priemonė. Įgyvendintų neplanuotų netęstinių priemonių didžiąją dalį sudaro gyventojų švietimo priemonės.

5. Savivaldybės tarpusavio pagalbos planai su savivaldybėmis, sutartys su ūkio subjektais, kitomis įstaigomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis ir asociacijomis.

SAD 2021-11-30 įsakymu Nr. A-1927 patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės ir Šiaulių rajono savivaldybės tarpusavio pagalbos planas.

Galiojančios Šiaulių miesto savivaldybės administracijos sutartys su ūkio subjektais nevyriausybinėmis organizacijomis ir asociacijomis:

1. 2021-04-28 Žmonių palaikų, mirusių ar žuvusių Šiaulių miesto teritorijoje, pervežimo ir laikino laikymo paslaugų sutartis Nr. SŽ-510 su UAB „Sajus“;

2. 2021-09-27 Šiaulių miesto savivaldybės administracijos ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos bendradarbiavimo susitarimas Nr. SŽ-1133 su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija;

3. 2021-10-29 Šiaulių miesto gatvių ir kitų teritorijų tvarkymo paslaugų sutartis Nr. SŽ-1341 su UAB „Ecoservice projektai“;

4. 2021-12-21 paslaugų teikimo sutartis SŽ-1552 su VŠĮ „Šiauliai plus“;

5. 2021-12-21 paslaugų teikimo sutartis SŽ-1553 su UAB „Šiaulių kraštas“;

6. 2022-03-15 Šiaulių miesto sanitarinio valymo, tvarkymo paslaugų sutartis Nr. SŽ-318 su UAB „Švarinta“;

7. 2022-04-20 Pašto paslaugos: korespondencijos siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas gavėjams visoje Lietuvos Respublikoje ir užsienyje (ES valstybes nares ir į kitas valstybes), sutartis Nr. CPO 205684/SŽ-567 su UAB „Samus“;

8. 2022-04-28 Šiaulių miesto techninių eismo reguliavimo priemonių (kelio ženklų bei sferinių veidrodžių) ir informacinių stendų bei krypčių rodyklių techninio aptarnavimo paslaugų pirkimo sutartis Nr. SŽ-645 su UAB „Šiaulių gatvių apšvietimas“;

9. 2022-05-30 Gaisrų prevencijos, gesinimo Rėkyvos ežero pakrantėse ir miškuose paslaugos sutartis Nr. SŽ-865 su Rėkyvos ugniagesių savanorių draugija;

10. 2022-06-03 Ekologinių įvykių, avarijų padarinių likvidavimo paslaugos sutartis Nr. SŽ-894 su UAB „Toksika“;

11. 2022-06-23 Šiaulių miesto želdinių tvarkymo ir priežiūros paslaugų sutartis Nr. SŽ-1030 su UAB „Šiaulių apželdinimas“;

12. 2022-10-25 paslaugų teikimo sutartis Nr. SŽ-1607 su UAB „Šiaulių apskrities televizija“;

13. 2023-04-07 Maitinimo paslaugų teikimo sutartis Nr. SŽ-701 su UAB „Nabatėja“;

14. 2023-05-22 Statybinės technikos panaudojimo ekstremaliųjų situacijų pasekmėms likviduoti paslaugos sutartis Nr. SŽ-923 su UAB „Limega“;

15. 2023-05-24 Keleivių pervežimo transporto priemonėmis (autobusais) paslaugos sutartis Nr. SŽ-947 su UAB „Busturas“;

16. 2023-12-22 Šiaulių miesto CS perspėjimo sirenomis sistemos priežiūros paslaugos sutartis Nr. SŽ-2040 su UAB „Fima“.

Iš viso sudaryta 14 paslaugų teikimo sutarčių.

Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane skirtos CS užduotys 14 ūkio subjektų, 34 kitų įstaigų, 2 NVO: Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Šiaulių skyriui ir Rėkyvos ugniagesių savanorių draugijai.

6. Savivaldybės CS pratybos ir CS mokymas.

6.1. 2023 m. įgyvendinta Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 metų veiklos priemonių plano, patvirtinto SAD 2023-01-26 įsakymu Nr. A-147, 4.7 papunktyje numatyta priemonė „Organizuoti ar

dalyvauti PAGD prie VRM Šiaulių PGV organizuojamose savivaldybės lygio stalo ar funkcinėse CS pratybose pagal rekomendacijas“.

SAD 2023-07-05 įsakymu Nr. A-899 „Dėl pasirengimo ir dalyvavimo savivaldybės lygio ir Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato organizuojamose institucinėse civilinės saugos pratybose“ ir 2023-08-21 įsakymu Nr. A-956 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-07-05 įsakymo Nr. A-899 „Dėl pasirengimo ir dalyvavimo savivaldybės lygio ir Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato organizuojamose institucinėse civilinės saugos pratybose“ pakeitimo“ patvirtintos CS savivaldybės lygio kompleksinės pratybos „Savivaldybės administracijos ir kitų civilinės saugos subjektų sąveika likviduojant teroristinio akto, panaudojant sprogmenis, pasekmes“ organizuotos 2023-08-23 stalo pratybos vyko Savivaldybės administracijoje; funkcinės – 2023-08-23 iki 2023-08-25, Savivaldybės administracijoje ir adresu Dubijos g. 20C, Šiauliai.

Pratybų dalyviai: CS sistemos pajėgų ir subjektų atstovai: Savivaldybės ESOC; Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyriaus (toliau – CSTS); Miesto koordinavimo skyriaus (toliau – MKS); Bendrųjų reikalų skyriaus (toliau – BRS); Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus (toliau – MŪAS); Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Šiaulių AVPK), atstovai.

Pratybų tikslai – įvertinti Savivaldybės administracijos pasirengimo lygį įgyvendinti Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu savivaldybėms priskirtas funkcijas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-12-29 nutarimu Nr. 1317 „Dėl Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“; įgyvendinti Savivaldybės pratybų išvadas, rekomendacijas tikslinant, atnaujinant Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

Pratybų tikslui pasiekti buvo keliami uždaviniai: civilinės saugos subjektų (institucijų) keitimosi informacija procedūros vykdymas; ESOC sušaukimo, atsakingos institucijos informacijos priėmimo ir pateikimo organizavimas; sprendimo (ne)skelbti savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją priėmimas; ESOC funkcijų vykdymas likviduojant teroristinio akto pasekmes.

Pratybų vadovo pratybų vertinimas – Savivaldybės administracijos organizuotos savivaldybės lygio kompleksinės pratybos tema „Savivaldybės administracijos ir kitų civilinės saugos subjektų sąveika likviduojant teroristinio akto, panaudojant sprogmenis, pasekmes“ tikslai ir uždaviniai įgyvendinti. Pratybų 2023-09-01 ataskaita Nr. CSPR-3 su išvadamis teikta PAGD prie VRM Šiaulių PGV.

Savivaldybės administracijos CSTS specialistas stebėtojo teise dalyvavo 1 ūkio subjekto organizuotose pratybose.

6.2. Savivaldybės administracijos darbuotojų (2 val.) CS mokymai vykdyti organizuojant 2023-06-21 CS seminarą „Civilinė sauga“, 2023-08-10 protokolas Nr. CSM-1, mokymuose dalyvavo 252 darbuotojai.

7. Savivaldybės gyventojų CS švietimas:

7.1. Gyventojų švietimo CS klausimais priemonės vykdomos vadovaujantis 2023 metų veiklos priemonių planu (toliau – Planas), patvirtintu SAD 2023-01-26 įsakymu Nr. A-147 kartu su 2023 metų švietimo renginių grafiku (toliau – švietimo grafikas).

Įgyvendinta Plano 4.4 papunktyje numatyta priemonė „vykdyti numatytas gyventojų švietimo CS srityje priemonės pagal Savivaldybės gyventojų civilinės saugos švietimo renginių grafiką“.

Gyventojų švietimo ir ugdymo CS klausimų tematika parinkta atsižvelgus į Savivaldybės galimų pavojų ir ES rizikos analizėje nustatytus galimus pavojus.

Įvykdyta Plano 3.3 papunktyje numatyta priemonė „parengti savivaldybės gyventojų CS 2023 m. švietimo renginių grafiką“ ir Plano 3.4 papunktyje numatyta priemonė „parengti savivaldybės administracijos darbuotojų CS mokymo planą ir patvirtinti Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu“.

Įvykdytos visos 12 rekomenduotų, švietimo grafike suplanuotų priemonių. Iš viso įgyvendinta 21 gyventojų švietimo ir ugdymo priemonė.

7.2. Gyventojų švietimo priemonėms CS klausimais įgyvendinti pasitelktos įvairios akcijos, mokymai, patarimų bei metodinių rekomendacijų sklaida savivaldybės interneto svetainėje, žiniasklaidoje, lankstinukų bei atmintinių sklaida.

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybėje 2023 m. I pusr. planuojamų švietimo renginių civilinės saugos klausimais grafiku CSTS specialistai suorganizavo dvi paskaitas:

2023-05-18 tema „Pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms. Gyventojų, darbuotojų evakavimo organizavimas“ priešmokyklinio ugdymo įstaigų personalui, 126 dalyviai.

2023-04-27 „Gyventojų pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms ir reagavimas į pranešimus“, daugiabučių namų savininkų bendrųjų asociacijos nariams, 23 dalyviai.

2023-09-28 kartu su PAGD ŠPGV atstovu vykdyti mokymai tema „Civilinė sauga. Branduolinis ginklas“ Šiaulių miesto vietos bendruomenių lyderiams, 16 dalyvavusių.

2023-09-26 dalyvaujant PAGD ŠPGV atstovui vykdyti mokymai „Pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms“ Šiaulių krašto žmonių, sergančių cukriniu diabetu klubo „Lemtis“ nariams, 20 dalyvavusių.

Savivaldybės interneto svetainės skyriuje „Civilinė sauga ir mobilizacija“ buvo skelbta apklausa dėl gyventojų perspėjimo ir informavimo patikrinimo.

2023 m. Savivaldybės administracijos gegužės–birželio mėnesiais vykdyta Nenaudojamų žemės sklypų nustatymo akcija, sklypų valdytojų reikalauta laiku nušienauti teritorijas. Visi reikalavimai įvykdyti, sklypai nušienauti. Šia akcija prisidėta prie ŠPGV organizuotos akcijos „Nedegink žolės“ metu.

Bendradarbiaujant su PAGD ŠPGV dalyvauta akcijose „Būk budrus - išvenk gaisro“, „Padėk artimui“, „Saugūs namai“ kurių metu aplankyta namuose (būstuose), įrengti autonominiai dūmų signalizatoriai, gyventojai supažindinti, kokie turėtų būti veiksmai suveikus autonominiam dūmų signalizatoriui.

7.3. SAD 2023 metais patvirtintame Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų CS 2023 metų švietimo renginių grafike numatytos gyventojų švietimo CS klausimais priemonės Šiaulių mieste yra įgyvendintos.

8. Kolektyvinės apsaugos statiniai (toliau - KAS):

8.1. parinktų KAS skaičiaus pokyčio per metus analizė, numatomų apsaugoti gyventojų skaičiaus pokyčio per metus analizė.

KAS poreikis, nustatytas vadovaujantis LR Vyriausybės 2022-12-29 nutarimu Nr. 1317 (2023-07-31 nutarimo Nr. 638 redakcija) Slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) reikalavimais.

Savivaldybės teritorijoje esančių KAS poreikio sąrašas patvirtintas mero 2023-11-09 potvarkiu Nr. M-1120 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės parinktų kolektyvinės apsaugos statinių ir jų poreikio sąrašo patvirtinimo“

Mieste nustatyti ir specialiuoju ženklu pažymėti 55 KAS, kuriuose gali būti apsaugota per 34656 gyventojų. Nustatytas KAS poreikis – 46 008 gyventojams.

8.2. KAS aprūpinimo planavimas, materialinių išteklių žinyno tikslinimo problematika.

SAD 2022-10-31 patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės KAS aprūpinti reikalingų priemonių materialinių išteklių žinynas, kuriame numatytos materialinės priemonės (čiužiniai, miegmaišiai, pagalvės, antklodės, drabužiai ir avalynė, dezinfekcijai skirtos priemonės, asmens higienos priemonės), jų valdytojai (tiekėjai) – Savivaldybei pavaldžios įmonės, viešosios įstaigos.

9. Priedangos:

9.1. Priedangų skaičiaus pokytis ataskaitiniu laikotarpiu.

Priedangų parinkimas ir ženklavimas Šiaulių mieste vykdomas vadovaujantis PAGD direktoriaus 2022-05-30 įsakymu Nr. 1-327 „Dėl priedangos parinkimo ir ženklavimo rekomendacijų patikrinimo“.

Įgyvendinant rekomendacijas, 2023-04-24 Šiaulių miesto savivaldybės mero potvarkiu Nr. M-113 „Dėl priedangų Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje parinkimo komisijos sudarymo“ buvo sudaryta priedangų parinkimo komisija, kuriai vadovauja Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorius.

2023-10-03 mero potvarkiu Nr. A-2205 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės parinktų priedangų ir jų poreikio sąrašo patvirtinimo“, patvirtintas priedangų sąrašas, iš jų: 2 priedangos priklauso valstybės institucijoms ir įstaigoms, 4 savivaldybės institucijoms ir įstaigoms, 8 ūkio subjektams, 65 kitoms įstaigoms, 12 privatiems asmenims.

2023-08-10 mero potvarkiu Nr. M-721 patvirtintos priedangos parinkimo, paruošimo ir jos panaudojimo rekomendacijos Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje, priedangų valdytojais

įpareigojami paskirti atsakingą asmenį arba sudaryti grupę, atsakingą už priedangos parengtį apie tai informuojant Savivaldybę.

Bendras priedangų plotas 84066 kv. m., priedangose talpinamų gyventojų skaičius – 56044. Nustatytas priedangų poreikis – 63 652 gyventojams.

9.2. apibendrinimas, pasiūlymai dėl padėties gerinimo:

Atsirandant naujoms, valstybės (tarptautinio) lygio grėsmėms ir siekiant gerinti KAS paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti aprūpinimą pasigendama valstybės lygio finansavimo aprūpinant KAS.

10. Gyventojų perspėjimas ir informavimas:

10.1. Savivaldybės gyventojams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ES naudojamos dvi sistemos: perspėjimo sirenomis sistema (toliau – PSS) per turimas centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas ir gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema (toliau – GPIS), kurios pagalba į mobilius telefonus perduodamas pranešimas. Savivaldybės teritorijoje yra 9 centralizuoto valdymo elektromechaninės, 15 elektroninio tono ir balso sirenos su 2 sirenų valdymo pultais bei 2 vietinio valdymo sirenos. Sirenomis perspėjama 76,5 tūkst. gyventojų, tai sudarytų 72,1 % savivaldybės gyventojų.

Šiaulių miesto CS PSS priežiūros paslaugą atliko UAB „Gauduva“ pagal 2021-12-21 sutartį Nr. SŽ-1550. Nuo 2023-12-22 Šiaulių miesto CS PSS priežiūros paslaugą atlieka UAB „Fima“ pagal 2023-12-22 sutartį Nr. SŽ-2040.

2023 m. pagal PAGD patvirtintą Techninių perspėjimo sirenomis sistemos priemonių priežiūros organizavimo grafiką atlikta 12 periodinių PSS patikrinimų. Patikrinimų rezultatai registruoti Perspėjimo sistemos būklės, gautos informacijos bei nurodymų ir atliktų veiksmų registravimo žurnale bei pateikti Šiaulių PGV.

2023-04-26 po vykdyto perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimo nustatytas elektroninio tono ir balso sirenos, esančios adresu V. Grinkevičiaus g. 22, gedimas. Po atliktų diagnostikos ir aptarnaujančios bendros sąmatos skaičiavimo darbų 2023-09-12 su tuo metu aptarnaujančia įmone pasirašytas papildomas susitarimas Nr. SŽ-1507 prie Šiaulių miesto civilinės saugos perspėjimo sirenomis sistemos priežiūros paslaugos 2021-12-21 sutarties Nr. SŽ-1550 dėl sirenos remonto darbų. Remonto darbai baigti 2023-11-06 po su PAGD suderinto sirenos patikrinimo (perdavimo-priėmimo aktas Nr. CSA-29).

2023-11-16 vykdyto perspėjimo sirenomis sistemos patikrinimo metu neįsijungė 4 elektromechaninės, 2 elektroninio tono ir balso sirenos. 2023-11-29 aptarnaujanti bendrovė suderinus su PAGD įjungė kiekvieną sireną atskirai po 5 sek. ir nustatė bei 2023-11-30 raštu Nr. G-9156 patvirtino, kad visuose 6 objektuose sirenos įsijungė.

2023-09-15 su UAB „Fima“ sudaryta Perspėjimo sirenomis sistemos valdymo pulto programinės ir techninės įrangos atnaujinimo ir modernizavimo paslaugų teikimo sutartis Nr. SŽ-1533, kuria buvo siekiama atnaujinti Perspėjimo sirenomis sistemos valdymo pulto programinę ir techninę įrangą, apjungiant elektromechaninių ir elektroninio tono ir balso sirenų paleidimą iš vienos sistemos bei įgalinti nuotolinį sirenų įjungimą pilna apimtimi. Darbai atlikti ir priimti 2023-12-18.

10.2. 2023 m. GPIS priemonių patikrinimai nebuvo atlikti dėl galimų kibernetinių atakų ir bet kokio pobūdžio galimų provokacijų prieš Lietuvos Respubliką, vadovaujantis PAGD rekomendacijomis.

SAD 2023-05-09 įsakymu Nr. A-660 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės perspėjimo sirenomis sistemos, gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos priežiūros organizavimo“ (SAD 2023-07-13 įsakymo Nr. 911 redakcija) už perspėjimo sirenomis sistemos ir GPIS priežiūros organizavimą atsakingi paskirti 2 CSTS darbuotojai.

Atsakingais už GPIS naudojimą Savivaldybės mero 2023-05-05 potvarkiu Nr. M-195 „Dėl asmenų, atsakingų už Šiaulių miesto savivaldybės perspėjimo sirenomis sistemos įjungimą, gyventojų perspėjimo ir informavimo sistemos naudojimą, paskyrimo“ paskirti Miesto koordinavimo skyriaus darbuotojai dirbantys pagal patvirtintą Miesto koordinavimo skyriaus vyriausiųjų specialistų darbo grafiką.

11. Civilinės saugos funkcijai atlikti savivaldybėse skirtų valstybės ir savivaldybių biudžeto asignavimų panaudojimas:

Iš valstybės biudžeto CS funkcijoms vykdyti 2023 m. skirta 92 200 Eur.

11.1. Darbo užmokesčiui 2023 m. panaudota – 80 600,00 Eur, iš jų socialinio draudimo įmokoms – 1167,65 Eur.

11.2. Kitoms išlaidoms skirtų lėšų 2662,47 Eur prekėms ir paslaugoms (ryšių, komunalinėms paslaugoms, transporto išlaidoms, prekėms).

11.3. 2023 m. papildomai skirtos savivaldybės biudžeto lėšos CS priemonėms savivaldybėje organizuoti – 11820 Eur CS projektams įgyvendinti.

2023 m. mero rezervo fondas - 275 000, 00 Eur, panaudota - 10084,79 Eur.

11.4. Į valstybės biudžetą gražintų asignavimų CS funkcijoms vykdyti nebuvo.

12. Bendros išvados ir pasiūlymai dėl civilinės saugos uždavinių savivaldybėse vykdymo tobulinimo.

Šiaulių miesto savivaldybės administracija civilinę saugą 2023 m. organizavo pagal LR krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nustatytą kompetenciją.

Apibendrinus 2023 m. CS uždavinių vykdymo Šiaulių miesto savivaldybėje analizę, konstatuojama, kad įvykdytos visos Šiaulių miesto savivaldybės CS 2023 m. veiklos priemonių plane numatytos priemonės LR krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nustatytiems CS uždaviniams ir teisės aktų reikalavimams įgyvendinti: tikslintas Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas, tinkamai organizuota Savivaldybės ESOC veikla, organizuotos savivaldybės lygio kompleksinės pratybos aktualia „Savivaldybės administracijos ir kitų civilinės saugos subjektų sąveika likviduojant teroristinio akto, panaudojant sprogmenis, pasekmes“ tema.

Atnaujintas KAS ir jų poreikio sąrašas, ieškotos mieste tinkamos patalpos priedangoms. Į mero potvarkiu patvirtintą priedangų sąrašą įtraukti nauji 7 objektai.

Aktyviai dalyvauta PAGD organizuotoje akcijoje Būk budrus – išvenk gaisro“. Organizuoti švietimo renginiai įvairių grupių ir amžiaus gyventojams dėl pasirengimo kriziniais atvejais.

Nustatytais terminais vykdoma Savivaldybės tarybos 2022-12-01 sprendimu Nr. T-412 patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės gaisrų prevencijos 2023–2025 metų programa“.

Dėl teisinio reglamentavimo trūkumo 2023 m. nebuvo vykdyti ūkio subjektų ir kitų įstaigų CS būklės kompleksiniai patikrinimai.

Pasiūlymai:

- teikti ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms metodines rekomendacijas įgyvendinant Krizių valdymo ir civilinę saugos įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus;

- tęsti priedangoms tinkamų pastatų operatyvų atrinkimą ir jų ženklimą, vadovaujantis Priedangos parinkimo ir ženklavimo rekomendacijomis, patvirtintomis PAGD direktoriaus 2022-05-30 įsakymu Nr. 1-327;

- tęsti KAS tinkamų pastatų operatyvų atrinkimą ir ženklimą, kad būtų pasiektas Slėptuvių kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-12-29 nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, 12 punkte numatytas rodiklis.

- didinti įvairių grupių ir amžiaus gyventojams organizuojamų renginių CS, parengties kriziniais atvejais skaičių, aktyviai skatinti CS sistemos subjektus dalyvauti institucijų organizuojamuose CS mokymuose;

- aktyviai dalyvauti institucijų organizuojamose informacinėse kampanijose gerinant parengtį kriziniais atvejais;

- rekomenduoti ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms bei Savivaldybės administracijai civilinės saugos mokymų darbo vietose metu supažindinti darbuotojus su atnaujintu Subjekto ESVP, darbuotojams kalendorinio veiksmų plano pagrindu parengti atmintines, kad jie žinotų savo funkcijas įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai;

- tobulinti organizuojant pratybas CS sistemos subjektų pasirengimo valdyti EĮ, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją įgūdžius vadovaujantis subjekto ekstremaliųjų situacijų valdymo planu;

- kviesti CS sistemos subjektus dalyvauti CS projektuose, programose, bendradarbiauti tobulinant valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, ūkio subjektų parengtį vykdyti veiklą ES metu;

– atsirandant naujoms, valstybės (tarptautinio) lygio grėsmėms turėtų būti teikiamas valstybės lygio finansavimas gyventojų perspėjimo ir informavimo infrastruktūros plėtrai, taip pat siekiant gerinti KAS, priedangų tinkamą „įrengimą“, aprūpinimą.

Vartojami sutrumpinimai:

LR – Lietuvos Respublika;

CS – Civilinė sauga;

PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos;

ŠPGV – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba;

EĮ – ekstremalusis įvykis;

ES – ekstremalioji situacija;

ESVP – Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas;

KAS – kolektyvinės apsaugos statiniai;

ESOC – Šiaulių miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras;

SAD – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorius;

CSTS – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir teisėtvarkos skyrius;

ESPPP – ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas;

PSS – perspėjimo sirenomis sistema;

GPIS – gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema;

LDR – labai didelės rizikos lygio pavojus;

DR – didelės rizikos lygio pavojus;

VR – vidutinės rizikos pavojus.
